

TAPOLCZAI LAPOK

EZELŐTT TAPOLCZA ÉS VIDÉKE.

FELELŐS SZERKESZTŐ: SZIGETHY ÖDÖN. KIADÓ ÉS TULAJDONOS: LÓWY B.

Előfizetési árak: Egész évre 12 korona, fél évre 6 korona, negyed évre 3 korona. • Hirdetések milliméter számítás szerint. Egy hasábos milliméter-sor egyszer közölve 10 fillér, többször beiktatva egyenkint 8 fillér. • Nyilt-tér petisoronként 1 korona. • A kiadóhivatal interurban telefonja 84. szám. • Megjelenik minden vasárnap reggel.

Zászlót

lengetett a szél a hivatalok házainak ablakában; kokárdák és színes tollak ékeskedtek a gyermekek ruháin: ez volt minden, ami bennünket pénteken a március tizenötére emlékeztetett. Apró külsőségek, anélkül, hogy éreztünk volna valamiképp is a naptól, mely egykor annyira hevített. Hisz oly messze van már tőlünk szabadság-ünneplésünk e napja, hogy szinte elfárad a gondolat, mely utána a multba kutat.

Mi minden, a mának eseményeire gondolunk; a történelmi időre, melyben szenvedünk; a jövőre, melyet a tavasz szellője hoz felénk... a márciusra. Sokszor volt megborzongató a március, sokszor hozott már lázt és vérszagot. De amely szél most süvölt, csontot fűrészel és vetőt hasogát, olyan félelmetesen éhes. Az égen valahol megvadult csillagok rohannak egymásnak s a földön idegen világok, amelyek harcolni és halni rendeltettek. A szárok, betűk és egyéb titkos jelek értői már tudják, mikor érnek egymáshoz, mikor hullanak a semmibe lángolva és ordítva a züllött üstökösök... Tavasszal a föld megvadult csillagai is mégegyszer összecsapnak. — Tavasszal.

Fájlalunk kell, hogy a tél már elmúlt, hogy odakünn danol a cinege s a föld ledobja pára-fátylait és vetkőzik a tavasznak, mint nimfa a faunának. Nem, nem faun ez a tavasz, nem szerelmet sipoló: egy kegyetlen vérengző szatir, aki jaj, halottak csontjain furulyáz.

Most készül egymásnak szaladni a földgolyó négy sarka. Az eddig nyugodt és megmozdíthatatlan égtájak most lendítik magukat a szörnyű rohanásra. Most, hogy a tavasz, nem a szerelem, a halál tavasza, felcsókolja a földi nedvet s a lövészárkok között, a drótsövények alatt kemény talajon lehet rohamozni a szuronyos embernek. Most, hogy a ködök eltűnnek a ködbe s a tiszta égen mosolyog a nap. Most, hogy a „látási viszonyok“ megjavulnak és felemelkedhet a szárnyas ember, nem hogy

a büszke fellegek közt az Istennel beszélgesse, hanem, hogy megcsufolja az Istent és önmagát. És felhőkbe törhet a mennydörgés, amit az ember ellopott Istentől, a dörgés és a villámlás, amelyet nem termékeny eső kísér, hanem üszök és pusztulás.

Rettentő erők készülnek, rettentő energiák feszülnek és robbannak el a parancsra, mely után megsokasodnak az

árvák, az özvegyek, megtelek a kórházak szenvedőkkel... tele lesz a föld jajjal.

Oly jó volt hinnünk a tél békeigéretében, biznunk az emberiség győzelmében. Es ó jaj, mennyire csalódtunk: harci szöveg szólnak hozzánk, harci zászlókat lenget a szél, kérlelhetetlen harcot hirdet ember ember ellen. A március hű maradt önmagához.

Utasítás a hazatérő orosz foglyokról.

Igen érdekes a cs. kir. hadügyminiszteriumnak az a rendelete, amelyet most bocsátottak ki. A rendeletben arról van szó, hogy miként történik az orosz foglyok elbocsátása, mennyi pénzt és milyen tárgyakat vihetnek magukkal haza. A hadügyminiszter gyors rendelkezése azt mutatja, hogy a foglyok hazaszállítására hamarosan sor kerül. A rendeletet, amely érdeklő a nagyközönséget is, Zalavármegye alispánjának kérelmére teljes szövegében itt közöljük:

1) A hadifoglyoknak nyújtandó könnyítések illetve nagyobb mértékű szabadságok mostantól kezdve a kicseréléséig, a hadügyminiszterium intézkedése nélkül tiltva vannak.

A hadifoglyoknak gyorsított vagy kényelmesebb visszatérése hazájukba saját költségükön — nincs megengedve.

2) A hadifoglyoknak személyes tulajdonát képező tárgyak elbocsátásuk alkalmával vissza nem tartandók, — kivéve az alább nevezett tárgyakat, amelyekre nézve azonban dacára az egyenlőre elrendelt visszatartásnak a hadifogly tulajdonjoga, illetve a monarchiának megőrzési kötelezettsége fenn marad.

A hadifoglyoknak magukkal vinniök nem szabad:

Aranypénzt egyáltalában, ezüstpénzt 2 koronánál nagyobb összegértékben, papírpénzt és bankjegyeket 1000 koronánál nagyobb összegértékben, feldolgozatlan nemes fémeket és drágaköveket, valamint azokból készült tárgyakat, amelyeknek mennyisége nem áll arányban a rendszeres személyi szükségletekhez, fegyvereket, katonai felszerelési tárgyakat, fényképezőkészülékeket és távcsöveket, fel nem dolgozott ruhaszöveteket, szőrméket és bőröket, nyomtatványokat, fényképeket és iratokat, ha utóbbiak nem közvetlenül az elutazás előtt lettek átvizsgálva s az illetékes hatóság által lebélyegezve.

Ezen rendelkezések c) pontja nem vonatkozik olyan hadifoglyok tulajdonára, akiknek három vagy több gyermekük van vagy munkaképtelenek. Ezen hadifoglyoknak megengedhetők nagyobb összegű

papírpénz kivétel, — amelynek mértékét azonban minden egyes esetben az illetékes táborparancsnokság állapítja meg. Ezen nagyobb összegű papírpénz kivételére vonatkozó megjegyzést az igazoló okmányoknak tartalmazni kell.

A szerződő hatalmak fenntartják maguknak a jogot arra nézve, hogy a megállapodások aláírását követő 2 hónap után az értékmegállapítást kölcsönösen elintézik.

A magával vihető podgyász össz-súlya tiszteknél az 50 kg. legénységénél, pedig a 25 kg. — ot meg nem haladhatja.

Leveleket, fényképeket és nyomtatott könyveket a hadifoglyok magukkal vihetnek, ha azokat az illetékes hatóságok átvizsgálják, és lebélyegezik.

Olyan tárgyakat, amelyek a cenzura bélyegzővel ellátva nincsenek, — a hadifoglytól elvételnek.

A hadifoglyok elutazása alkalmával mindazon pénzüsszegek, amelyek náluk a megengedett mértéken felül találhatók, valamint azon ékszertárgyakat is, melyeknek kivétel ezen rendelet által eltiltatik — azon hatóság által, amelynek azok átadandók lesznek — előjegyzésbe összegyűjtendő, és minden hadifogly az országból való távozása előtt egy hasonló szövegű kimutatást kap.

Ezen értéktárgyak és pénzüsszegek, amelyek így visszatartatnak a vieni központ tudakozódó iroda hadifogly osztályához K. osztály Wien IV. Wiedener Hauptstrasse 1. adandók őrizetbe, ahonnan a háboru befejeztével, illetve a szabályszerű közlekedési viszonyok helyreálltával az Orosz vöröskereszt egyesület útján küldetnek meg a jogos tulajdonosoknak.

Ezen kivételi tilalomra vonatkozó határozmányok a hadifoglyok szállás helyiségeiben kifüggesztendők.

3) Olyan hadifoglyok, akik március 1-után szökésben találtak, valamint azok is, akik engedtlenség és ellenszegülés miatt büntetve lettek, csak mint utolsók jönnek a hazaszállításnál tekintetbe vétetésük eltöltése után.

4) A legszigorubb rend fenntartása az egész kicserélési eljárás

lebenyolításánál megkövetelendő, rakoncátlankodó elemek az elutazásból kizárandók, őrizetbe veendő s a legközelebbi fogolytáborba szállítandók.

5) Olyan hadifoglyok, akik a békekötés időpontja és az elszállítás ideje közötti időben munkahelyeiket otthagyták oly szándékkal, hogy oda többé vissza nem térnek, szökevényeknek tekintetnek s a megfelelő elbánásban részesülnek.

6) Olyan hadifoglyok, akik békekötés után az országban akarnak maradni és letelepedni, nem tartoznak hazautazni, ha ebbeli szabad elhatározásukat a hadifogly ügyeleti-tiszttnél bejelentik, aki a további eljárásról gondoskodik.

Megjegyeztetik, hogy az ilyen kérelmek elbírálása a hadügyminiszterium által a m. kir. belügyminiszteriummal egyetértésben fog megtörténni.

A szőlő metszése

Irtá: Szabó Jenő

m. kir. szőlőszeti és borászati felügyelő.

A metszés a legfontosabb szőlőmunkák egyike s az itt elkövetett hibák csak nehezen vagy egyáltalában nem hozhatók helyre.

Célja először: a tőke alakítása a rajta követendő metszési eljárásnak megfelelően, ez történik az első 3 esetleg még a 4-ik évben is; másodsor: a már termőképes tőke termés mennyiségének, nemkülönben minőségének szabályozása és harmadsor: a tőke termőképesége s a talaj tápereje közti egyensúly fenntartása.

A tőke alakítását a csapos, szálvesszős és alacsony kordon művelési eljárásnak megfelelően az első 3 évben végezzük s csak az esetben tart az alapképzés 4 évig, ha sima vesszővel telepítettünk. Ellenben lugas művelésnél az alapképzés még tovább is eltart, 5—6—8 sőt 10 évig is, mindaddig míg a lugas vázrészei teljesen felnincsenek építve, természetesen azonban, hogy a 4-ik és 5-ik évben már termőre is metszünk.

A tőke alapja többféle lehet. Nálunk azonban vagy a tőkefejet, vagy az ugynevezett középalakot, esetleg a combot nevelik.

Tőkefej az a gömbölyű, bunkószerű idősebb alak, mely közvetlen a tőkennyak folytatása és abból ered, hogy a fiatal tőkén az első 3 és 4 évben a tavaszi metszéskor talált összes éves vesszőket töben távolítjuk el. Már most, mivel a metszésnél sebet ejtünk, mit a növény pótolni akar, újabb és nagyobb számu hajtást fog hozni. De e képesség nem határtalan, hanem idővel gyengül és vele együtt maga a tőke is elerőtlenedik. Ebből magyarázható, hogy a fejre művelt tőkék gyorsan gyengülnek, egyoldaluvá válnak és pusztulnak. A pusztulást sietteti a sebzett rész-

nek leszáradása, mely a tőke szövetében mint elhalt rész a nedvkeringést vagy is a tőke táplálkozását akadályozza. Ez a nedvkeringési zavar hazai ültetésű tőkékénél nem olyan szembetűnő és veszedelmes, mint az ojtvány szőlőknél, mert ezekenél már az ojtási hely maga is mint a nedvkeringést zavaró tényező szerepel. Viszont ez lehet a magyarázata annak, hogy régebben oly általános volt a tőkefejen való metszés, míg ma már a mindinkább tért hódító ojtvány jellegű telepítéseknél ez mindinkább háttérbe szorulva helyet enged az úgynevezett közép alaknak.

A közép alak olyan tőke alak, mely az alacsony törzsnek 2—3—4 irányban történő elágazásából ered s ezen elágazások szolgáltatják a termő fát: a csapot s a szálvesszőt. Az elágazás csak oly alacsonyan fekszik a talajszint felett, mint feküdnék a tőkefej és pedig azért, hogy a tőke fedése könnyű legyen s hogy a vessző és termés érlelésénél a talaj sugárzó hője érvényesülhessen.

Az elágazások számát mindig a követendő metszési eljárás szabja meg. Csapos művelésnél ezen elágazások száma 3—4, míg szálvesszőnél 2 esetleg 3. Csapos művelésnél az elágazások szétterülők legyenek. Ne a tőke közepe felé neveltesse, mert ez esetben a vesszők zárt állása mellett a levegő és napfény nem érvényesülhet s nem csak az érédes hátráltatik, de a növényi betegségek s állati kártevők is nagyobb mértékben téphetnek fel. Bőtermő, erős növény, idős tőkéken, valamint jó talajon az elágazások száma nagyobb is lehet. Így az olasz rizlingnél, kadarkánál és furtmintnál.

A harmadik szokásos tőkealak a comb, mely kiváltképpen Erdélyben és Ménes vidékén az úgynevezett erdélyi és ménesi karikás művelés alapját képezi. Származik az által, hogy az éves vesszőt egy világos szemre metszik, s így kapunk két najtást (egyét ad az egy szem is.) Tavasszal a felső vesszőt három-négy rügyre metszik, az alsó vesszőt pedig egy szemre s ez lesz az úgynevezett mag fa, melynek minden combmivelésű tőkén meg kell lenni. A három-négy rügyes csap pedig a comb alapja. Ennek hajtását úgy kezeljük, hogy a felső fejlődjen legjobban s jövő tavasszal ezt ismét három-négy rügyre metszik, a többi hajtásokat pedig töben eltávolítjuk, míg a mag fát ismét egy szemre metszik vissza. Ez idén a hajtásokat úgy kezeljük, hogy a két felső megmarad mint ugarhajtás, valamint a mag fa hajtása is, míg a többi minél előbb eltávolítandó. Jövőre azután az így elkészült alapon lehet termőre metszeni.

Minthogy azonban vidékünkön a csapos és szálvesszős művelési mód divik s ennek alapját a közép-alak képezi, ennek képzésével majd magával e két metszési móddal fogok részletesebben foglalkozni. Előbb azonban elmondok egyet-mást a metszés idejéről is, melynek megválasztása szintén fontos s az újabb időben sok vita tárgyát képezi.

Őszi és tavaszi metszés van. Hogy melyik a jobbik, eldönteni nagyon nehéz. Adott viszonyok között mindenik jó lehet.

Folyt. köv.

Tavaszi sorok.

Íródtak, mikor esett a hó, szitált az eső, fújt a hideg szél: csütörtökön.

Gyertek, gyertek, kedves márciusi ibolyák és bujzatok a meleg szobába, mert különben elpusztultok. Fűtsön be édes néném, amivel tud, mert az idő alaposan télre fordult és ha már felöltöttem nem tud adni a márciusi ibolyákra, vezesse be őket a szobába, ültesse szegénykéket a kályha mellé, mert reggelre megfagynak. Takarosan szitál a hó. Tél van. Jó lesz, ha bekiált az erdőbe a farkasnak:

— Gyere ki, hékás, nem érdemes még elbujni a tavasz elől, hiszen a tavasz buj el előlünk.

Szamárság volt a farkastól, hogy elloholt az első pacstortától, hogy megijed a faluszélen nyikorgó verklitől. Ne félj, farkaskám, egy verklis még nem csinál tavaszt. Ha így tart az idő, még kiveheted a verklit a csizmájából, meg megropogtatod a kintorna szuszogó oldalbordáit.

Annak a füttyűrésző kis madárkának, amelyik a melegebb tájról az első verőfényre idetért, mondja meg, néném, hogy ne énekelgesen, inkább éjszakára kösse be a torkát, mert reggelre tüdőgyulladás vagy ronszoló toroklobot kap. Fúrásuk ezek az énekes madarak: a kalendáriumhoz igazodnak, ahelyett hogy az időjárásigazodnának. Olyan furcsák, mint ezek a modern kakasok, amelyek a csillagászati időszámítás alapján 3 órákor szoktak kukorékolni, de akkor is 3 órákor kukorékolnak, amikor az óramutatót előbbre toljuk egy órával. Hjah, ezek az éber jószágok is a háborus rendelkezés szerint igazodnak. Látszik hogy több eszük van, mint a tyuknak.

Ho-hó tisztelt rügyek és bimbók, mondtam, hogy nem kell annyira sietni. Visszafordult a haragos Tél-apó és ostorával végig paskol rajtatok: elpusztultok. Annyi esetek már lehetne, hogy elhamarkodott lépésre sohsem szánátok magotokat. Elég öregre vagytok már. Valamikor még a jó Petőfi is kérdezte: — Lesz-e gyümölcs a fán, amelynek nincs virága?

Főlöszleges volt ugyan a kérdés, mert a természetrajzból már ti is tudhatnátok, hogy nem lesz. Mit bujkáltatok hát elő? Hogy nagyobb legyen az élelmiszerdrágaság? Az elbujást megelőzően nem tudjátok megkérdezni az időjósokat, a meteorológiai intézetet, a gazdasági egyetemen titkárat és a közlekedési kormánybiztost, hogy mitévők legyetek? Ha nem terem élelem, mondjátok, hogy mit-évők legyünk mi? En nem népruházhatlak föl benneteket überciherrel, télikabáttal, városi bundával, hogy az időjárás viszonyosságai elől megvédelek benneteket. Mit kíváncsiskodtatok? Bujjatok vissza gyorsan, ahonnan elbujtatok, mert itt van Március idusa és a zsarnok tél hatalma elsőpör benneteket a földnek színéről.

Hát te, apró bogárka, mit akarsz, miért bujtál ki a földnek mélyéből? Levegő kell, élet kell, világosság kell, szabad mozgás kell? Találkozni akarsz a pajtásaiddal, élni börtön nélkül, szerelmeskedni napfényen, szaporodni petekeltő melegségben? Jó is volna! Sipirc vissza a börtönödbe, ne gyere még közénk, hiszen itt a dermesztő tél: éjszakai szél vagdossa arcunkba az ölmos esőt, a havat; befagynak a rögök

nyílásai, amiken át közénk jutottál és te nem találsz vissza oda, ahol téli álmodat aludtad békessegesen. Mit akarsz még közünk? Menekülj csak vissza, mert elpusztulsz ebben a dermesztő hidegben.

Mit akarsz, kis füvecské? Nem jobb volt a rög alatt? Mindjárt jön a hótakaró és jaj neked. Náthát kapsz, influenzás leszel és nekem nincs módomban, hogy az Adriai-tenger partjára szállítsalak. Zsugorodj össze, buj vissza a rögtakaró alá. Zug a szélvihar, csapkod a hó, Március idusán és ki biztosította a te életedet?

Koppantó Bandi

Rablóvilág.

Mikor olcsó volt minden, mikor még nem kellett volna, hogy megélhessünk, már akkor is loptak: voltak emberek, kik evvel az ősi gzdagodási eszközzel éltek. Hát még ma, mikor igazán érdemes, még egy pár használt cipőért is, a lopás általánossá vált mesterségét üzni. Ez ma, különösen jó üzlet lett és hogy mennyire felvirágzott, mutatja a hét krónikája, mely eme foglalkozási ág tekintélyes térfoglalásáról számol be, — a mi vidékünkön.

Kezdjük szenvedni a rablóvilág kellemetlenkedéseit mi vidékiek is, kik eddig csak tyuklopásokról hallottunk és most, betörő banda garázdálkodásáról kell hírt adnunk.

Kedről szerdára virradó éjjel Tapolczán is élenken tevékenykedett egy kis társaság, hogy községünk se maradjon el a világtól, annak szokásától, divatjától. A Magyarországi szélső házaiban vétek megtalálni a meggazdagodás bőségének erszényét, egy haboruban özvegyé lett asszony lakásában.

Könnyen bejuthattak Vers Jánosné házába, sötét éjszakának idején. Alacsony kis rúdos kapu, alacsony ablak az udvarban, legkényelmesebb bejárat holmi jószándéku emberek részére. Az asszony nem volt otthon, hát így szép kényelmesen kiforgathatták a szekrényeket, hol megtalálták a haboru özvegyének kis vagyonkáját, 1700 koronát, amit minden köszönet nélkül zsebre vágottak. Négy apró árvagyermek cipőjét is méltónak találták a zsákmányra. A másik szobában alvók közül nem ébredt fel senki, hisz az alvás ideje volt: éjfélután. Az éjjeli látogatók szép csöndbe távoztak, nem hagytak ott mást, mint egy monogrammos zsebkendőt, mit a kilincs lekötésére használtak és az ablak alatt egy leszakadt gombot: ez tengerész ruháról való.

Az átelles, Major Miklós házában is megpróbálkoztak, betörték az ablakot, hogy alkalmas bejáratra tegyenek szert. De a házbetiek föl-ébredtek és elzavarták őket. Ekkor fél 3 volt. Innen a társaság lejött a Benedek-házhoz, hol fölfeszítették a vasrolót, betörték a nagy kirakat ablakot és behatoltak a szobába, ahol nem találva mást, elvittek egy pár cipőt.

Megpróbálkoztak még több helyen is és fél 5 órákor ismét odamentek a Major-házhoz, hogy bejussanak, de sikertelenül. A hajnali szürkületben a lakók megállapították, hogy négyen öten voltak és a donbon át távoztak.

Horváth Imre szolgálattevő őrmester vezetésével a csendőrök és rendőrök azonnal hozzákezdtek a nyomozáshoz, annál is inkább, mert

el volt terjedve szerte hogy fölfegyverzett katonák a betörők.

Volt is nagy készülődés a városban: minden házban már kora este bezárták a kaput, megtöltötték a puskákat, revolvereket, hogy méltóan fogadhassák az éjjeli látogatókat. A rendőrök hivatásuk fontosságának tudatában jártak föl és alá az utcákon, szinte kívánva a tegnapiak ismétlődését.

Egy másik csoport rendembere hozzálátott a városerdő, a tomaji erdő átkutatásához. Horváth őrmester és két társa egész nap járták a lombtalan fák sűrűségét, rájuk esteledett a nap, mikor még minden ágzörgésre figyeltek, mikor minden elképzelhető menedékhelyet fölkerestek.

Az esti homályba, kis tüzet látnak a fák között. Felvillan arcukon az öröm: nyomon vannak. Ahányan vannak, annyifelé mennek. Körülzárják a rőzse-kunyhót és im két szökött orosz, két didergő Vaszilj fognak. Éjjel betérnek a faluba is, körülnézni, majd negyvenyolc órai szolgálat után hazaérnek. Már itthon várja őket a telefon, hogy éjszaka Tomajon garázdálkodtak a betörők.

Egyszer itt, egyszer ott bukkannak föl ők négyen, kik kellemesnek és hasznosnak tartják azt, amit mi kellemetlennek és károsnak tudunk és érzünk: a rablóvilágot.

Nyilvános köszönetek.

Kardos Mór ur és neje sz. Hoffmann Róza urnő, elköltözésük alkalmával, 500 koronás alapítványt tettek a tapolcai izr. nőegyletnél, habbavonultak özvegyeinek és árváinak gyámolítására.

A nemeslelkű alapítványozóknak ez uton is köszönetet mond az izr. nőegylet elnöksége.

Nagy Samu ur, nővére, Maislis Ferencné urnő elhalálása alkalmával, koszorúmegváltás címén 50 koronát adományozott az izr. nőegyletnek, melyet köszönettel nyugtáz az elnökség.

Maislis Ferencné urnő elhalálása alkalmával, koszorúmegváltás címén, Nagy Samu ur a Magyar Egylet céljaira 50 koronát adományozott, melyért köszönetet mond az Elnökség.

KETTEN BESZÉLNEK

— Hallottad az ujságot, hogy a hadseregnél visszamaradt anyagok megszerzésére Tapolczán is alakul egy konzorcium?

— Nos és mitéle anyagot fognak megvenni?

— Hát elsősorban a vízvezeték szuperálásához szükséges csöveket.

— Akkor szuperáljon a tiéd is, mikor ebből a városi vízvezeték elkészül!

1918. március 17.

TAPOLCZAI LAPOK

HIREK.

Otthonok.

Ezer és ezer ember járja az utakat, a szegénység kicsiny batyujával a hátán, hogy eljuthasson a régi otthonába, a tűzhelyhez, melyről boldogan álmódott a fogság szomorúságában. És mennyi sok ember hagyja el mostanában a meleg otthonát — új tűzhelyért, melynek alig pislogó ígéretétől is oly boldog már.

Célok biztatják az embereket: a féltett, a régi otthon elérése, egy új otthon, új világ pompázó ígérete. Ezek és ezek ábrándoznak az elhagyott akáclobos faluról, az otthonról, az ismerős emberekről, s ó, itthon, mennyi sokan vágnak el a régi házaikból, más emberek közé — új célokért.

Bölcsőtől a sirig célok biztatnak bennünket, vágyak hevitnek. És mi megyünk a szívárványunk után, mely minden zivatarunkban átível fölöttünk. A reménykedés, a vágy: ut a boldogsághoz, melyen ifjuságunktól járunk, ut a szenvedéshez, mely a sirig vezet.

Ó mennyi ember járja a szenvedés útját, hogy boldog lehessen. Ezren és ezren kelnek vándorutra, hogy elérjék a határt, mely egy másik világot jelent számukra. Testükön a fáradság szenvedésének vonásai, szívükben határtalan bizalom: örök kísérője minden vándornak a földön.

Jönnek az otthon boldogságáért, melyért átszenvedték az élet minden korbácsütését, a várás minden szomorúságát. Minden vágyuk csak az, hogy haza kerülhessenek, hogy szerethessék álmuk valóra válását kezük simogatásával, hogy láthassák a fekete éjszakák ígéző képeit szemük tekintésével... hogy otthon lehessenek.

Az otthon az ő minden gondolatuk, az minden vágyuk: itt lenni közöttünk... ahol úgy megváltozott minden. Nézzenek körül az otthonokban, a városokban, a falvakban, hogy kicserélődtek az emberek, mennyire megváltoztak, mily elégedetlenek lettek sorsukkal, régi otthonukkal. Aki csak reménykedik, a kinek még vágyai vannak, tervei az életre, mind azt mondja: el innen.

Csodálatos változások mennek át a városok: a lakosságuk egészen kicserélődik. A falvakból eljön az, aki csak valamicskét szerzett, a városba. Innen elmegy az, a kinek van már elégje, a nagyvárosba. Mintha mindenki menekülne akarna abból a világból, ahol szerzett, ahol ismerik.

És mikor látom az itthoniak vándorlását a fényesség után, a nagyváros káprázatos pompája közé, eszembe jut: a boldogság keresésébe mulnak el napjaink és míg meg nem találtuk, el nem értük, csak addig jó. Azután már azt sem tudjuk: ez volt-e a vágyunk és megyünk egy másik után...

Akit csak ismerünk, mindenkinek nyílt, vagy titkos vágya: a főváros. Mindenkit annak fényessége vonz, mint este a lámpavilág a lepkéket. Ó mennyien hiszik közülünk, hogy ott, csak ott lehetnek boldogok. És az élet őszén kelnek vándorutra... új otthonért. Vajon mi vezet az embereket erre az új célkitűzésre? Azt hiszik, hogy a nagyváros több boldogságot nyújt majd, mint a régi otthonok?

Ha a szórakozás boldogság, akkor igen, jobb ott. Minden kincs előtte van, még meg is szabad fognia, de

a kincs azt is mondja néki, hogy nem az övé. Képtárak, pompázó paloták, intézmények... közszemlére teszik eléje, kacéran, a földi élvezeteket. De minden, amit mutatnak, csak külsőség, mely hideg, mint a márvány. Mindent, amit adnak, csak kölcsön adják. Ott is csak egy az igazi tűz — az otthon, melyet mindenki maga épít önmagának.

Az utcák végtelen sora, a tömeg nyüzsgése: temető, ahol elveszünk, semmik vagyunk, pedig örök célunk, hogy valakik legyünk. Az idegen országban ismeretlenül élők építhetnének ott is otthon maguknak, de mind vágyik vissza az ismerősök közé, ki-ki a falujába.

Otthonok után, elhagytak és újak után mennek ma annyi sokan. És mind a boldogságot keresi. De ki mondhatja előre, bizonyosra, hogy ő meg is találja?

Kinevezés. A vallás és közoktatásiügyi miniszter kinevezte *Buday Lajos*, tapolcai állami polgári iskolai rendes tanítót, okleveles tanítóképző intézeti tanárt, a nyíregyházi állami elemi népiskolai tanítóképző intézethez, a VIII. fizetési osztályba, rendes tanárrá. — Az áthelyezés egyszerűsmind előléptetés, mert felsőbb fokú tanintézethez szolgált. *Buday Lajos* tizenhét év óta tanította a helybeli áll. polg. iskolában a rajtot, a múlt évtől kezdve pedig a polgári leányiskolában is oly szép eredményel, amely igazán dicsőreletem érdemel. Az iskola buzgó, szakképzett tanárát, társadalmunk pedig közkedvelt, munkás tagját veszteli el távozásával. A kórházegylet életében, a polgári leányiskola megteremtésében jelentékeny része volt. Bizonyára ő is nehezen távozik Tapolcáról, hisz itt élte azon éveket, amelyekhez az ember életében a legszebb emlékek fűződnek. Kívánjuk, hogy új működési körében is azt az eredményt érje el, mint itt, s azt a tiszteletet és szeretetet találja meg ott, mint a melyben Tapolcán része volt.

Névmagyarosítás. A belügyminiszter megengedte, hogy *Schwarz Henrik* t. honvedhadnagy, vezetéknévét *Somogyi*-ra változtathassa.

Katonai Iskolai szolgálatra rendelték be *Selekő Sándor* veszprémi hitoktatót, volt tapolcai káplánt.

Iskolalátogatás. Az iparostanonciskolák szakfelügyelője, — *Litván Sándor*, folyó hó 11-én meglátogatta a tapolcai iparos tanonciskolát, megtekintette a tanulók írásbeli munkáit és rajzait, meglátogatta az osztályokat és a tapasztaltak után általános megalógedését fejezte ki a tantestületnek.

A főjegyző szabadságán. Tapolca nagyközség főjegyzője, *Horváth Jenő*, egészsége helyreállítása céljából több heti tartózkodásra Pöstyénbe utazott. Távollétében *Dávid Zoltán* adóügyi jegyző helyettesíti.

A tapolcai izr. Nőegylet ma d. u. 3 órakor tartja, az izr. iskola ipartermében, közgyűlést. A gyűlés iránt élénk az érdeklődés, tekintve az általános tisztújítást.

Községi gyűlés. Tapolca nagyközség képviselőtestülete, ma délelőtt 11 órakor gyűlést tart az alábbi tárgyakban. Illetőségi ügyek. Polgári leányiskola igazgatóságának kérvénye a hozzájárulási díjra 1000 korona előleg kiutalása iránt. Főjegyző kérvénye gyógysegélyért. Bortermelési adótörvény végrehajtása és a kezelők díjazásának megállá-

pitása. Községi végrehajtó kérvénye fizetésjavításért.

Szőlőgazdák figyelmébe. — Az állami telepeken a múlt évben iskolázott szőlőoltványok a kedvezőtlen időjárás következtében nem fejlődhetek és nem érhetek meg annyira, hogy azok eladásra bocsáthatók lennének s ennek következtében ez év tavaszán az állami telepekről szőlőoltványok nem is utalványoztatnak ki.

Március idusát a tapolcai iskolák a szokásos keretben ünnepelték meg. Reggel misén vettek részt a tanulók, utána pedig alkalmi énekek, szavatok és beszéd keretében emlékeztek meg a magyar szadadság újjászülésének napjáról.

Eltűnt pénz. — *Jobbágy József* (alsó) balatonedericsi lakos, huszezer koronát kapott a boráért. A pénzt házában tartotta. A minap vette csak észre, hogy az egész összeg eltűnt. Az esetet fejlentette a csendőrség-nél, amely a nyomozást megindította.

A Tapolczavidéki Gazdakör igazgató választmánya a tegnapi tartott gyűlésen állapította meg, a közgyűléstől nyert megbízatása értelmében, *Weiler Kálmán*nak a bortermelési adó állandósítása elleni állásfoglalás és *Handlery Gusztáv*nak a cseléd nyugdíjtörvény létesítése ügyében beterjesztett indítványok további kezelését. Az első indítvány ügyében országos mozgalmat indít, a második indítvány ügyében a szerzendő információk alapján fog intézkedni.

Jótekonyság. A népkonyha javára özv. dr. *Fischer Gyuláné* urnő 100 koronát volt kegyes adományozni, mely összeget rendeltetési helyére juttattuk.

Helyesbítés. Múlt heti számunkban tévesen közöltük, hogy *Kis Ignác* balatonedericsi pincéjében levő borát bosszúból *Kálmán Márk* ottani lakos eresztette volna ki, mert nevezett ezzel csak gyanusítva lett, ellenben nem nyert bizonyítást, hogy a bűncselekmény elkövetője *Kálmán Márk* lett volna. A tényállásnak ezen helyesbítését kötelességszerűleg közöljük.

A Vörös-Kereszt Egylet javára, múlt heti számban közzétett 50 korona adományt nem *Vajda Nándor* ur, hanem mint vele szemben nyert fogadást, *Rechnitzer Sala* földbirtokos ur, mint nyerő fél adományozta.

A Vörös-Kereszt Elnöksége

A tüzoltók közgyűlése. — A Tapolczai Önkéntes Tüzoltóegyesület ma, folyó hó 17-én délután 2 órakor az egyesület tanácstermében tartja évi rendes közgyűlést a következő tárgysorozattal. 1. A múlt közgyűlés jegyzőkönyvének felolvasása és hitelesítése. 2. Parancsnok évi jelentése. 3. Szeretáras választása. 4. Folyó ügyek és netáni indítványok.

Nagy tervek. Említettük már, hogy a Balatonvidéki Villamos Részvénytársaság, villanyfejlesztő telepét az ajkai kőszénbányában helyezi el, ami nagy költségmegtakarítással járna. Innen vezetnek el azután magasfeszültségű vezetékeken az áramot az egész Balatonvidékre és Veszprémmegye községeibe. Ezzel együtt felmerült a terv nemcsak a balatoni fürdők és községek magán-és közvilágításának ellátására, hanem a balatoni villamos körvasut megépítésére is, amely a Balaton déli és északi pontjának átölelésével összekapcsolná Nagykanizsát Székes-

fehérvárral. A villamosvilágítási hálózat felállításának költségeit, nyolc millió koronát, budapesti nagy pénzüintézetek biztosították. A körvasut építését, amint a viszonyok megengedik, rögtön megkezdik. A tervek keresztülvitelére sok millió áll rendelkezésre, a gyors megvalósuláshoz pedig a lökést az a közismert tény adta meg, hogy a háboru után a hadsereg készletéből rengeteg sín és drót fog fölszabadulni, amelyeket polgári használatra fognak átengedni. A világháboru után ugy látszik régi álmok fognak valóra válni.

A hadiárva és özvegyeket gondozó bizottság minden hétfőn délután 4—5 óráig a község háza tanácstermében hivatalos időt tart, amidőn a bizottság tagjai készséggel állnak az érdekeltek rendelkezésére.

A múlt heti boreladások nemcsak az árak szilárdulásáról, hanem emelkedéséről is tanuskodnak, mert voltak eladások 5—5.50 koronáig. Ugy látszik, hogy a kereslet még mindig emelni fogja borok árát.

Betörések a vidéken. A csendőrség, ez az igazán lelkiismeretes és megbízható szerve a közbiztonságnak, megfizetett munka mellett is alig tud eleget tenni a közbiztonság megvédésére az elszaporodott betörésekkel szemben. A betörők, mint a nyomozások megállapíthatják rendszerint orosz hadifogoly szökevények. Ezek voltak a tettesei a múlt héten Zalapetend községben és vidékén előfordult betöréseknek. Folyó hó 11-én virradóra *Kiss Gábor* zalapetendi lakos lakóházába, amint megállapítható volt, orosz fogoly hadiszökevények betörték az ablakon át s a szobából 5000 korona készpénzt, ékszereket egy darab lankaszter-féle vadászfegyvert, több darab ruhaneműt és élelmiszert loptak el 6500 korona értékben. Ugyanezen tettesek ugyanakkor *Futó Ferencné* vigánti lakos kamarájából 2 darab sonkát loptak el. A megelőző este a mencehelyi szőlőhegyből egy több tagból álló főfegyverzett banda, valószínűleg ugyanazok, akik Petenden garázdálkodtak, egyik pincéből a tulajdonost több vendégével együtt elkergették és bort loptak el. Valószínű, hogy mindezeket hadifogoly szökevények követték el. Felhívjuk tehát a község figyelmét a nagyobb óvatosságra és éberségre, mert ugy látszik ezek szervezett bandába verődnek s úgy követik el a betöréses lopásukat. A vidéki csendőrség helyzete, különösen ott, ahol sem távirda, sem telefon, vagy vasutállomás nincs, s így a gazemberek idő előtt megugorhatnak a nyomozó csendőrök elől, igazán nehéz. Ily körülmények között magának a községnek kell a közbiztonság szempontjából derék csendőreink munkáját enyhíteni azzal, hogy óvatossabb és éberebb legyen. Mert ez a derék szervezet a jelenlegi körülmények között csak úgy felelhet meg teljesen hivatásának, ha közvetve a nagyközség is segítségére van.

Míg a készlet tart ajánl tiszta hizott

sertés trágyát

ab feladó állomás vagononként 800 koronáért. *Csak írásbani rendelés lesz elfogadva.* Az eddig érdeklődők is forduljanak az adott címre.

Magyar Mezőgazdák Kereskedelmi Részvénytársasága Sümeg.

us 17.

te hogy
betörők.

s a város-
kora este
öltötték a
gy méltóan
gatókat. A
osságának
a az utcá-
tegnapiak

end-embere
a tomaji
rváth ör-
nap járták
égét, rájuk
ég minden
or minden
et fölkkutat-

tízlet látnak
arcukon az
Ahányan
nek. Körül-
és im két
gó Vasziljt
a faluba is,
nyolc órai
Már itthon
gy éjszaka
a betörők.

uk bukkannak
lemesnek és
t, amit mi
nak tudunk
ot.

netek.

je sz. Hoff-
zésük alkal-
alapítványt
nőgyeletnél,
nek és árva-

ványozóknak
mond az

et elnöksége.

vére, Maislis
ása alkalmá-
címén 50
az izr. nő-
önettel nyug-

elhalálózása
váltás címén,
Egylet

ányozott,
nd az

Elnökség.

ZÉLNEK

ságot, hogy a
radt anyagok
ezán is alakul

anyagot fognak

a vízvezeték
éges csöveket.
jön a tiéd is,
vízvezeték el-

